

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ЕРӨНХИЙ БОЛОН СОРИЛЫН БИОЛОГИЙН
ХҮРЭЭЛЭНГИЙН 2017 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН АУДИТ

Аудитын код: САГ-2018/197/СТА-ТШЗ

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2018 он

УАГ
ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

ЕРӨНХИЙ БОЛОН СОРИЛЫН
БИОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН
2017 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл
дараахь хаягаар харилцана уу:

Аудитын тайлан

Санхүүгийн аудитын газрын захирал
бөгөөд тэргүүлэх аудитор:

АГУУЛГА

Ц.Наранчимэг

Утас: 261663

Цахим хаяг:

naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: С.Оюунгэрэл

Утас: 261885

Цахим хаяг:

oyungerelts@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Д.Цэрэндорж

Утас: 261740

Цахим хаяг:

tserendorjd@audit.gov.mn

Монгол Улсын

Үндэсний аудитын газар:

Засгийн газрын IY байр

Улаанбаатар-15160

Бага тойруу 3, Чингэлтэй дүүрэг

Вэб хуудас: www.audit.mn

"Мэдээлэл-Аудит" ХХК

БГД, 18-р хороо,

Sky apartment, 4 давхар, 19 тоот

Захирал: Д.Товуудорж

Утас: 70159511

Вэб хуудас: medeелеlaudit@gmail.com

Хавсралт 1: Аудитын гэрчилгээ

Хавсралт 2: Аудитын тайлан

Хавсралт 3: Менежментийн захидал

Хавсралт 4: Аудит хийгдсэн санхүүгийн тайлан

Хавсралт 5: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

АГУУЛГА

1	Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл	2
2	Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин	3
3	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа	3
4	Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, хяналтын сорил болон нарийвчилсан горим, түүний үр дүн	4
5	Дотоод хяналт	4
6	Материаллаг түвшин	5
7	Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар	5
8	Шилэн дансны мэдээлэл	5
9	Олж тогтоосон гол эрсдэлүүд, түүний үр дагавар	5
10	Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар	5
11	Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар	6
12	Залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар	6
13	Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	7
14	Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд	7
15	Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл	7
16	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	7
17	Аудитын гэрчилгээний тохирох загварын талаарх дүгнэлт	7
18	Менежментийн захидал	8-12
19	Аудитлагдсан санхүүгийн тайлан	13-18
20	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	19-20
21	Нэмэлт санхүүжилтийн гүйцэтгэлийн тайлан	21

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ЕРӨНХИЙ БОЛОН СОРИЛЫН
БИОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭНГИЙН
ЗАХИРАЛ Я.АДЪЯА ТАНАА

2018.02.23 № 06/513
танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

\\10.10.10.20\Bichig_Kheregi\Yawsan_Bichig\2018\0223SAG113.Docx

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

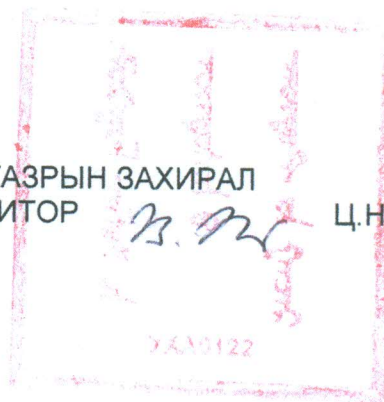
070558

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ
БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Yawsan_Bichig\2018\0223SAG113.Docx

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.5, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд УАГ-САГ/2018/197/СТА-ТШЗ аудит хийлээ.

Аудитыг Төсвийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандартын зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт /УСНББОУС/, түүнд нийцүүлэн гаргасан байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлангаа УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан холбогдох журмууд, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, програм хангамжийн дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Тухайн санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС-тай нийцүүлж материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитыг 2018 оны 1 дүгээр сарын 23-наас 2 дугаар сарын 21-ны хооронд хийхээр төлөвлөн, "Мэдээлэл Аудит" ХХК-ийн ахлах аудитор Н.Ганданбаавараар удирдуулсан аудитын баг хэрэгжүүлэв. /ТАБ-СТА-А-9/

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг 2018 оны 1 дүгээр сарын 22-ны өдөр "Мэдээлэл-Аудит" ХХК –д ирүүлсэн.

"Мэдээлэл-Аудит" ХХК нь Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн аудитыг 2018 оны 1 дүгээр сарын 23-ны өдрөөс 2018 оны 2 дугаар сарын 21-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2018 оны 2 дугаар сарын 23-ний өдөр Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн удирдлагад гардуулна.

01 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

01 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин

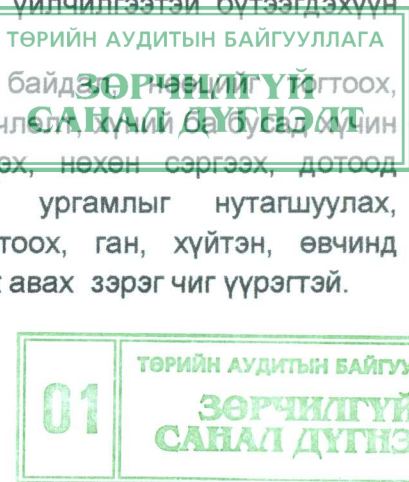
Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Нийгмийн даатгалын багц, Татварын багц хуулиуд болон “Төрийн албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн сүлжээ, доод жишгийг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2014 оны 75, 208, 78 дугаар тогтоол, “Аж ахуйн нэгж байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам” Засгийн газрын 2011 оны 311 дугаар тогтоолууд болон холбогдох дүрэм журмын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэн нь Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газрын 2015 оны “Шинжлэх ухааны байгууллагуудын талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” 27 дугаар тогтоолын 2 дугаар заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн Газар, Боловсрол, Соёл, Шинжлэх Ухааны Сайдын 2015 оны 9 сарын 2-ны өдрийн А/337 дугаар тушаалд ШУА-ийн Ерөнхий болон Сорилын Биологийн Хүрээлэнгийн үйл ажиллагааны дараах чиглэлийг тогтоожээ. Үүнд:

- Монгол орны амьтаны аймгийн биологи, экологи онцлог, антропогенийн болон уур амьсгалын өөрчлөлт, амьтны аймагт нөлөөлөх зүй тогтлыг судлан илрүүлж, амьд байгалийн унаган төрх, экосистемийн тэнцвэрт байдал, биологийн олон янз байдлыг хадгалах, нөөц баялагийг хамгаалах, тогтвортой ашиглах шинжлэх ухааны үндэслэлийг боловсруулах
- Монгол орны амьтны гарал үүслийг тогтоох, генийн сан бүрдүүлэх, сэргээн үржүүлэх генетик үндэслэл боловсруулах, эмийн болон ганд тэсвэртэй ургамлыг биотехнологийн аргаар үржүүлэх хоёрдогч метаболитын судалгаа хийх, хавдрын эсийг дарангуйлах ургамлын гаралтай биологийн идэвхит бодисыг судлах, хавдрын молекул механизм, шалтгааныг тогтоох, оношлогооны цомог гарган авах, хувиргасан амьд организмыг илрүүлэх
- Монгол орны бичил биетний ангилал зүй, генетик нөөцийг судалж, бичил биетний үндэсний сан бий болгох, инноваци, биотехнологийн тэтгэх ашигт өсгөврүүдийг илрүүлж, байгаль орчны бохирдлыг бууруулах, нөхөн сэргээх, хөрс сайжруулах, фермент хүнс, тэжээлийн нэмэлт бэлдмэл, өвчин үүсгэгчийн эсрэг үйлчилгээтэй бүтээгдэхүүн гарган авах

Монгол орны ургамлын аймгийн олон янз байдлыг нэмэгдүүлж, хамгаалах, тогтвортой ашиглах, уур амьсгалын өөрчлөлт, хүйтн байгууллагын зүйлсийн ургамал нөмрөг дэх нөлөөллийг үнэлэх, нөхөн сэргээх, дотоод гадаадын гоёл чимэглэлийн, ашигт, ховор ургамлыг нутагшуулах, тарималжуулах, дасан зохицох механизмыг тогтоох, ган, хүйтэн, өвчинд тэсвэртэй ургамлын суулгац, шинэ сортуудыг гаргаж авах зэрэг чиг үүрэгтэй.

Төсвийн шууд захирагчтай холбоотой хууль эрх зүйн баримт бичгийг судалсан бөгөөд байгууллагатай холбоотой Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиуд болон холбогдох дүрэм журмыг хэрэгжүүлэн ажилласан.

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн үйл ажиллагааны талаар төлөвлөлтийн шатанд ТАБ-СТА-А-1 маягтад тодорхой тусгасан.

Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, хяналтын сорил болон нарийвчилсан горим, түүний үр дүн

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг шалгуур болгон ашиглав.

Аудитаар Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөх үүднээс төсвийн захирагчийн удирдлагын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд дансдын уламжлалт эрсдэл болон хяналтын эрсдэлийг тогтоон тухайн байгууллагын зүгээс тавьж буй дотоод хяналтыг үнэлж баримтжууллаа. /ТАБ-СТА-А-5/

Санхүүгийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, зарим гүйлгээ ихтэй томоохон дансад түүвэрчилсэн байдлаар аудитын нарийвчилсан горим, сорил 5-ийг гүйцэтгэв. /ТАБ-СТА-В-3/

Тухайн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, системтэй танилцахад Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2017 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн А/40 дүгээр тушаалаар батлагдсан, УСНББОУС-тай нийцсэн санхүүгийн үйл ажиллагаанд хэрэглэгдэх НБББББ-ийг мөрдөн ажиллаж, санхүүгийн тайлангаа холбогдох аргачиллын дагуу, санхүүгийн програмаар боловсруулан бэлтгэжээ.

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа компьютерийн системийн үйл ажиллагаатай асуулга явуулах аргаар танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлын үнэлгээг хийхэд бага буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтэнг оролцуулах шаардлагагүй гэсэн үнэлгээ авсан тул аудитыг шууд гүйцэтгэлээ. /ТАБ-СТА-В-2/

Дотоод хяналт

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хийсэн. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд жилийн турш үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм. Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн дотоод хяналт эрсдэлийг төлөвлөлтийн үед дунд гэж тооцсон ба дахин хянахад санхүүгийн дотоод хяналт хэвийн хангалттай байна.

Материаллагын түвшин

Мөн материаллаг түвшинг төлөвлөлтийн үед нийт зардлын гүйцэтгэл 2,045,449.1 мянган төгрөгийн 1 хувь буюу 20,454.5 мянган төгрөгөөр тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөөгүй.

Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар

2017 оны батлагдсан төсвийг сар, улирлын хуваарийн дагуу Сангийн яам, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яамны Төрийн сангийн харилцах дансаар дамжуулан санхүүжүүлснээс гадна төсвийн хүрээний мэдэгдлийг боловсруулах, төсвийн санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг хангах, төсвийг зардлын төрөл зүйлээр хуваарилан гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажилласан байна.

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн төсвийн захирагч нь 2017 онд улсын төсвөөс урсгал зардалд 1,795,413.3 мянга, нэмэлт санхүүжилтийн дансаар ШУТС-аас судалгааны зардалд 195,921.0 мянга, дээд шатны байгууллагаас 93,125.8 мянга, нийт 2,084,460.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан. Үүнээс үйл ажиллагааны урсгал зардалд 2,077,746.2 мянган төгрөг зарцуулж, төсвийн үлдэгдэл 6,713.9 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу тус байгууллагын цахим хуудас болон шилэн дансны нэгдсэн shilendans.gov.mn цахим хуудсанд 2017 оны төсвийн хуваарь, түүний гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан, дараа жилийн төсвийн төсөл, тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт өөрчлөлт, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ зэрэг мэдээллийг байршуулсан эсэхэд 2017 оны 11 дүгээр сард нийцлийн аудит хийгдсэн болно.

Олж тогтоосон гол эрсдэлүүд, түүний үр дагавар

Аудитын төлөвлөгөөний дагуу аудитын 5 эрсдлийг тогтоож, батламж мэдэгдлүүдийн хүрээнд данс бүрээр, нийт 8 нарийвчилсан горим, сорил гүйцэтгэв.

Гол, онцлог гүйлгээний талаарх тайлбар

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны санхүүгийн тайлан материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэдгийг, түүнийг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, аудитын явцад санхүүгийн тайланд нөлөөлөхүйц хэмжээний мөнгөн хөрөнгө, үндсэн хөрөнгө, бараа материал, цалин хөлсний тооцоо зэрэг дансанд ажил гүйлгээ, үлдэгдэл, тооцооллуудыг түүвэрчлэн нарийвчилсан горим, сорилын аргаар шалгалаа. /ТАБ-СТА-В-3/

Үндсэн хөрөнгийн тухайд 2017 оны төсвийн жилд эрдэм шинжилгээний зардлаас 19,515.7 мянган төгрөгийн, урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилтээр 40,000.0 сая төгрөгийн, БСШУСЯ-аас хөрөнгө оруулалтын зардлаар 9,198.0 төгрөгийн нийтдээ 68,713.7 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авч үндсэн хөрөнгөнд бүртгэсэн. Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2017 оны А-5/3611, 531 дүгээр тогтоолуудаар нийт 113,772.5 мянган төгрөгийн ашиглалтын хугацаа дууссан элэгдэлээрээ өртөгөө нөхсөн үндсэн хөрөнгийг бүртгэлээс хассан байна.

Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар

Материаллаг бус дараах зөрчил илэрсэн байна

1. 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар Ажилчдаас авах авлага 11,820.0 мянган төгрөг, Байгууллагаас авах авлага 2,252.3 мянган төгрөгийн нийт 14,072.3 мянган төгрөгийн авлагатай тайлагнагдсан. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д "**төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх**" гэсэн заалтыг мөрдөн ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

2. 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар ХХОАТатварт 4,149.5 мянган төгрөгийн өртэй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д "**төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх**" гэсэн заалтыг мөрдөөгүй байна.

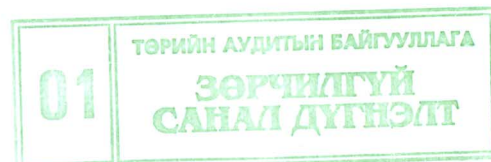
Шийдвэрлэсэн: Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

3. Санхүүгийн тайланд тусгагдсан Төрийн оруулсан капитал, Улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд бүртгүүлсэн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ хоорондоо 33,120.0 мянган төгрөгийн зөрүүтэй байгаа нь Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1-т "**Хуулийн этгээдийн хувийн хэрэг дараах мэдээллийг агуулна**", 11.3-т "**...11.1-д заасан мэдээлэлд өөрчлөлт оруулсан бол тухайн хуулийн этгээд ажлын 15-ны өдрийн дотор энэ талаар улсын бүртгэлийн байгууллагад мэдэгдэнэ**" гэсэн заалтыг мөрдөөгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хэрэгжүүлж ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

Залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар

Аудитын явцад залруулах боломжгүй авлага, өглөгийн тооцоог барагдуулах, улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд Засгийн газрын оруулсан капитал-Төрийн өмчийн өөрчлөлтийг бүртгүүлэх талаар зөвлөмж өгсөн.

Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Анхаарал татахуйц чухал асуудал үгүй байна.

Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд

Дараагийн аудитаар анхаарч үзэх анхаарал татах асуудал үгүй байна.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 18,851.8 мянга төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс материаллаг буруу илэрхийлэлгүй тул удирдлагын түвшинд анхаарч ажиллах 3 асуудлаар зөвлөмж өгч ажиллалаа.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд “И Эс Эс Эс Аудит” ХХК аудит хийсэн бөгөөд ямар нэгэн зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Аудитын санал дүгнэлт

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, үр дүн, цэвэр хөрөнгө өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, бодитой илэрхийлсэн байна.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

YAG
ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

ЕРӨНХИЙ БОЛОН СОРИЛЫН БИОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН 2017 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Менежментийн захидал

Тэргүүлэх ач холбогдол №2 зүйлс:

Асуудал 1 <i>Авлага талаар</i>	10
Асуудал 2 <i>Өр төлбөрийн талаар</i>	11
Асуудал 3 <i>Засгийн газрын оруулсан капиталын талаар</i>	12

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Менежментийн захидал

Үндэсний аудитын газар аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн удирдлагад зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал, горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг өглөө.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АОУС-ын дагуу хийгддэг ТАБ-ын аудитын горимоос урган гарсан болно. Бидний хэрэгжүүлсэн горим, сорил нь санхүүгийн тайлангийн санал дүгнэлт гаргахад зориулагдсан.

Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаархи бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

Төрийн аудитын байгууллага энэхүү зөвлөмжийг та бүхний бүртгэл, тайлагнал, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилготой бөгөөд харин зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн санхүүгийн холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Асуудал 1 Авлагын талаар

Тэргүүлэх ач
холбогдол №2

Аудитын ажиглалт

2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар ажилчдаас авах авлага 11,820.0 мянган төгрөг, байгууллагаас авах авлага 2,252.3 мянган төгрөгийн, нийт 14,072.3 мянган төгрөгийн авлагатай тайлагнасан нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д "*төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх*" гэсэн заалтыг мөрдөөгүй.

Аудитын зөвлөмж

Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах;

Зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2018 оны 4 дүгээр сарын 02-ны дотор Мэдээлэл-Аудит ХХК-д ирүүлэх;

Эрсдэл

Төсвийн тухай хууль зөрчигдөх, Санхүүгийн тайлангийн Эрх ба үүрэг, Толилуулга ба илчлэл тодруулга зэрэг батламж мэдэгдэл зөрчигдөх

Үйлчлүүлэгчийн хариу

Дээрх зөрчилд зөвлөмж өгснийг холбогдох байгууллага хүлээн зөвшөөрч 2018 оны 2 дугаар сарын 28-ны дотор багтаан хэрэгжүүлэх хариу ирүүлсэн.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Асуудал 2 Өр төлбөрийн талаар

**Тэргүүлэх ач
холбогдол №2**

Аудитын ажиглалт

2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар ХХОАТатварт 4,149.5 мянган төгрөгийн өр төлбөртэй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д **"төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх"** гэсэн заалт зөрчигдөж байна.

Аудитын зөвлөмж

Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах;

Зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2018 оны 4 дүгээр сарын 02-ны дотор Мэдээлэл-Аудит ХХК-д ирүүлэх;

Эрсдэл

Төсвийн тухай хууль зөрчигдөх, Эрх ба үүрэг, Толилуулга ба илчлэл тодруулга зэрэг батламж мэдэгдэл зөрчигдөх

Үйлчлүүлэгчийн хариу

Дээрх зөрчилд зөвлөмж өгснийг холбогдох байгууллага хүлээн зөвшөөрч 2018 оны 3 дугаар сарын 30-ны дотор хэрэгжүүлэх хариу ирүүлсэн.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

АУДИТ ХИЙГДСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	86,966,513.00	107,219,171.12
33	АВЛАГА	7,934,000.00	14,072,288.12
33100	Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	-	12,147,288.12
335	Бусад авлага	7,934,000.00	1,925,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	7,934,000.00	1,925,000.00
34	УРЬДЧИЛГАА	7,217,595.00	-
34600	Урьдчилж гарсан зардал	7,197,996.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	71,424,518.00	93,146,883.00
354	Хангамжийн материал	71,244,678.00	93,146,883.00
35410	Бичиг хэргийн материал	532,800.00	1,574,978.00
35420	Аж ахуйн материал	5,343,470.00	14,530,640.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	757,000.00	757,000.00
35440	Түлш шатах тослох материал	-	352,200.00
35470	Бусад хангамжийн материал	64,611,348.00	75,932,065.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,171,465,678.87	1,196,223,135.70
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,171,465,678.87	1,196,223,135.70
392	Биет хөрөнгө	1,170,695,678.87	1,195,092,610.70
39201	Барилга, байгууламж	1,983,232,211.00	1,983,232,211.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(990,061,104.71)	(1,008,264,904.81)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	7,626,900.00	7,626,900.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,626,900.02)	(6,841,185.76)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	621,425,617.00	620,790,706.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(468,075,530.80)	(414,851,172.98)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,508,501.32	63,681,307.14
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(66,252,628.12)	(57,504,252.28)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	565,007,831.00	529,031,700.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(555,312,220.19)	(529,031,700.00)
39217	Номын фонд	7,223,002.39	7,223,002.39
393	Биет бус хөрөнгө	770,000.00	1,130,525.00
39301	Програм хангамж	3,770,000.00	4,149,500.00
39302	Хасагдуулга	(3,000,000.00)	(3,018,975.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,258,432,291.87	1,303,442,306.82
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	4,279,030.00	4,147,346.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	4,279,030.00	4,147,346.00
413	Өглөг	4,279,030.00	4,147,346.00
4131	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг	4,279,030.00	4,147,346.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨЛӨМЧИЙН ДҮН	1,254,153,261.87	1,299,294,960.82
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,254,153,261.87	1,299,294,960.82
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	1,839,580,969.39	1,839,580,969.39
51101	Өмч: - Төрийн өмч	1,839,580,969.39	1,839,580,969.39
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(1,699,813,926.84)	(1,654,672,227.89)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(1,699,813,926.84)	(1,699,813,926.84)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	45,141,698.95
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,114,386,219.32	1,114,386,219.32
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨЛӨМЧИЙН ДҮН	1,258,432,291.87	1,303,442,306.82

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛАГА
ЭННИЙ ҮЙЛДЭЛЭЛ
ДЭГЭЭСЭН

01 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛАГА
ЗӨЛТӨГӨӨГ
САНГИ ДҮГЭЭЛТ

АУДИТ ХИЙГДСЭН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,088,924,389.00	2,090,590,819.00
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	36,150,416.00	21,564,700.00
Нийтлэг татварын бус орлого	36,150,416.00	21,564,700.00
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	36,150,416.00	21,564,700.00
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,000,000.00	6,000,000.00
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,150,416.00	6,366,700.00
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	9,198,000.00
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,052,773,973.00	2,069,026,119.00
Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,828,008,200.00	1,787,913,300.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,828,008,200.00	1,787,913,300.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	199,188,000.00	281,112,819.00
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	114,804,000.00	60,775,219.00
Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	62,654,000.00	208,421,000.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	21,730,000.00	11,916,600.00
Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс	25,577,773.00	-
Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	25,577,773.00	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	2,044,115,717.68	2,045,449,120.05
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,044,115,717.68	1,996,935,239.05
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,044,115,717.68	1,996,935,239.05
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,366,195,227.00	1,355,126,157.68
Цалин	1,307,798,427.00	1,158,107,057.68
Нэмэгдэл цалин	-	139,206,300.00
Унаа хоолны хөнгөлөлт	58,396,800.00	57,812,800.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	147,870,416.00	153,241,700.00
Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	93,861,486.00	103,104,350.00
Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	10,801,306.00	12,999,012.00
ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	8,037,178.00	10,889,300.00
Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	8,164,484.00	2,385,416.00
Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	27,005,962.00	23,863,622.00
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,230,000.00	50,267,600.00
Гэрэл цахилгааны зардал	35,403,573.00	34,633,630.00
Түлш, халаалтын зардал	14,696,007.00	12,626,157.00
Цэвэр, бохир усны зардал	4,130,420.00	3,007,813.00
Хангамж, бараа материалын зардал	34,829,350.00	34,821,610.00
Бичиг хэргийн материал	3,970,900.00	1,695,670.00
Тээвэр, шатахууны зардал	19,554,200.00	3,923,000.00
Шуудан холбоо интернетийн төлбөр	2,253,075.00	2,314,849.00
Ном, хэвлэлийн зардал	16,483,850.00	13,383,571.00
Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	606,543.00	1,365,000.00
Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	1,070,782.00	2,142,520.00
Нормативт зардал	81,700.00	200,000.00
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	81,700.00	200,000.00

01
**ЗӨРЧИЛГҮЙ
 САНАЛ ДҮГНЭЛТ**
 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
 01
**ЗӨРЧИЛГҮЙ
 САНАЛ ДҮГНЭЛТ**
 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит

Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,217,200.00	13,417,800.00
Урсгал засвар	20,217,200.00	13,417,800.00
Томилолт, зочны зардал	166,421,800.00	71,049,700.00
Дотоод томилолтын зардал	166,421,800.00	71,049,700.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	168,838,264.00	281,851,396.20
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	154,611,765.00	277,637,886.20
Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	700,000.00	700,000.00
Даатгалын үйлчилгээний төлбөр	98,010.00	98,010.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	54,600.00	45,000.00
Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	-	3,370,500.00
Газрын төлбөр	13,373,889.00	-
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,321,760.68	46,956,275.17
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,350,317.00	-
Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	-	3,000,000.00
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	34,971,443.68	43,956,275.17
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	48,513,881.00
Бусад урсгал шилжүүлэг	-	41,800,000.00
Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	-	41,800,000.00
Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	6,713,881.00
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	6,713,881.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	44,808,671.32	45,141,698.95
НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	44,808,671.32	45,141,698.95

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

АУДИТ ХИЙГДСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/төгсгөөр/

Дансны код	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,088,924,429.00	2,102,285,447.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	36,150,416.00	7,904,900.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	36,150,416.00	7,904,900.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	36,150,416.00	7,904,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,000,000.00	6,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,150,416.00	1,904,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,052,774,013.00	2,094,380,547.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,828,008,200.00	1,787,913,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,828,008,200.00	1,787,913,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	199,188,040.00	289,046,819.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	114,804,000.00	60,775,219.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	62,654,000.00	208,421,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	21,730,040.00	19,850,600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	25,577,773.00	12,958,628.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	25,577,773.00	12,958,628.00
134002	Нэр данс зөрүү	00.00	4,461,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	2,056,389,029.00	2,042,769,715.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,056,389,029.00	2,042,769,715.00
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,056,389,029.00	1,994,255,834.00
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,362,795,613.00	1,379,010,728.00
210101	Үндсэн цалин	1,304,398,813.00	1,181,991,628.00
210102	Нэмэгдэл	-	139,206,300.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	58,396,800.00	57,812,800.00
2102	Ажил олгочоос нийгтийн даатгалд төлөх шимтгэл	146,991,000.00	153,241,700.00
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	92,982,070.00	97,517,445.45
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	10,801,306.00	11,144,850.91
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	8,037,178.00	13,931,063.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	8,164,484.00	2,786,212.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	27,005,962.00	27,862,127.27
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	54,230,000.00	50,267,600.00
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	35,403,573.00	34,633,630.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	14,696,007.00	12,626,157.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	4,130,420.00	3,007,813.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	51,456,991.00	50,974,700.00
210401	Бичиг хэрэг	3,928,900.00	1,624,670.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,654,206.00	3,928,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,253,075.00	2,314,849.00
210404	Ном, хэвлэл	34,292,500.00	25,438,978.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	606,543.00	1,365,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,620,782.00	2,405,430.00
2105	Нормативт зардал	900,000.00	899,000.00

01 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

01 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

**Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит**

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	900,000.00	899,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,217,200.00	16,000,000.00
210604	Урсгал засвар	20,217,200.00	16,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	167,421,800.00	71,401,900.00
210701	Дотоод албан томилолт	167,421,800.00	71,401,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	186,432,099.00	283,462,979.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	169,205,600.00	279,249,469.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	700,000.00	700,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,010.00	98,010.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	54,600.00	45,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,000,000.00	3,370,500.00
210807	Газрын төлбөр	13,373,889.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,145,317.00	3,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,145,317.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлаг хийх	-	3,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	48,513,881.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	41,800,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	-	41,800,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	6,713,881.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	6,713,881.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	32,535,400.00	59,515,732.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	24,601,400.00	59,515,732.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	24,601,400.00	59,515,732.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	24,601,400.00	59,515,732.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	24,601,400.00	59,515,732.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(24,601,400.00)	(59,515,732.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	7,934,000.00	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

АУДИТ ХИЙГДСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
ДАНС	511	51300	51210+51220	
2016 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	1,839,580,969.39	1,114,386,219.32	(1,744,622,598.16)	1,209,344,590.55
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,839,580,969.39	1,114,386,219.32	(1,744,622,598.16)	1,209,344,590.55
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн				
Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний гарз				
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз				
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			44,808,671.32	44,808,671.32
2016 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	1,839,580,969.39	1,114,386,219.32	(1,699,813,926.84)	1,254,153,261.87
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,839,580,969.39	1,114,386,219.32	(1,699,813,926.84)	1,254,153,261.87
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-
Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний гарз	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	45,141,698.95	45,141,698.95
2017 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	1,839,580,969.39	1,114,386,219.32	(1,654,672,227.89)	1,299,294,960.82

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

АУДИТ ХИЙГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

/төгрөгөөр/

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,795,413,300.00	1,789,186,537.00	6,226,763.00	99.65
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,795,413,300.00	1,789,186,537.00	6,226,763.00	99.65
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	1,748,013,300.00	1,747,386,537.00	626,763.00	99.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,351,306,100.00	1,351,306,100.00	-	100.00
210101	Үндсэн цалин	1,154,287,000.00	1,154,287,000.00	-	100.00
210102	Нэмэгдэл	139,206,300.00	139,206,300.00	-	100.00
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	57,812,800.00	57,812,800.00	-	100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	153,857,700.00	153,241,700.00	616,000.00	99.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	98,178,095.99	97,517,445.45	660,650.54	99.33
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,085,520.99	11,144,850.91	(59,329.92)	100.54
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	13,935,651.01	13,931,063.64	4,587.37	99.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,787,130.01	2,786,212.73	917.28	99.97
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	27,871,302.00	27,862,127.27	9,174.73	99.97
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	50,267,600.00	50,267,600.00	-	100.00
210301	Гэрэл цахилгаан	21,820,000.00	34,633,630.00	(12,813,630.00)	158.72
210302	Түлш, халаалт	25,120,000.00	12,626,157.00	12,493,843.00	50.26
210303	Цэвэр, бохир ус	3,327,600.00	3,007,813.00	319,787.00	90.39
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,855,000.00	26,854,927.00	73.00	100.00
210401	Бичиг хэрэг	600,000.00	726,070.00	(126,070.00)	121.01
210402	Тээвэр (шатахуун)	1,140,000.00	1,140,000.00	-	100.00
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	4,800,000.00	2,314,849.00	2,485,151.00	48.23
210404	Ном, хэвлэл	19,710,000.00	19,703,578.00	6,422.00	99.97
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	505,000.00	1,365,000.00	(860,000.00)	270.30
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	100,000.00	1,605,430.00	(1,505,430.00)	1,605.43
2105	Нормативт зардал	700,000.00	699,000.00	1,000.00	99.86
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	700,000.00	699,000.00	1,000.00	99.86
2106	Эд хогшил худалдан авах	56,000,000.00	56,000,000.00	-	100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	40,000,000.00	40,000,000.00	-	100.00
210604	Урсгал засвар	16,000,000.00	16,000,000.00	-	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	27,624,200.00	27,624,200.00	-	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	27,624,200.00	27,624,200.00	-	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	78,402,700.00	78,393,010.00	9,690.00	99.99
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	74,550,000.00	74,550,000.00	-	100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	700,000.00	700,000.00	-	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,100.00	98,910.00	-810.00	99.91
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	54,600.00	45,000.00	9,600.00	82.42
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.00
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,400,000.00	41,800,000.00	5,600,000.00	88.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	47,400,000.00	41,800,000.00	5,600,000.00	88.19
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	47,400,000.00	41,800,000.00	5,600,000.00	88.19

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
700,000.00
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЭЛТ
98,910.00
45,000.00
9,600.00

01 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЭЛТ

Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн 2017 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит

	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,795,413,300.00	1,789,186,537.00	6,226,763.00	99.65
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,787,913,300.00	1,781,281,637.00	6,631,663.00	99.63
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,787,913,300.00	1,781,281,637.00	6,631,663.00	99.63
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	7,500,000.00	7,904,900.00	(404,900.00)	105.40
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,000,000.00	6,000,000.00	-	100.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,500,000.00	1,904,900.00	(404,900.00)	126.99
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-	-	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-	-	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	158.00	158.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	133.00	133.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	24.00	24.00	-	100.00

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

**ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.0	288,964,601.00	(288,964,601.00)	0%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.0	288,964,601.00	(288,964,601.00)	0%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.0	288,964,601.00	(288,964,601.00)	0%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.0	14,746,000.00	(14,746,000.00)	0%
210101	Үндсэн цалин	0.0	14,746,000.00	(14,746,000.00)	0%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.0	8,381,600.00	(8,381,600.00)	0%
210401	Бичиг хэрэг	0.0	798,600.00	(798,600.00)	0%
210402	Тээвэр, шатахуун	0.0	1,783,000.00	(1,783,000.00)	0%
210404	Ном, хэвлэл	0.0	5,000,000.00	(5,000,000.00)	0%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0.0	800,000.00	(800,000.00)	0%
2107	Томилолт, зочны зардал	0.0	43,777,700.00	(43,777,700.00)	0%
210702	Дотоод албан томилолт	0.0	43,777,700.00	(43,777,700.00)	0%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.0	222,059,301.00	(222,059,301.00)	0%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	0.0	222,059,301.00	(222,059,301.00)	0%
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.0	288,964,601.00	(288,964,601.00)	0%
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.0	288,964,601.00	(288,964,601.00)	0%
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл	0.0	60,775,219.00	(60,775,219.00)	0%
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.0	195,921,000.00	(195,921,000.00)	0%
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.0	32,268,382.00	(32,268,382.00)	0%
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		-	-	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл				
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	57.00	57.00	-	100%
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	48.00	48.00	-	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.00	8.00	-	100%

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ